

16.3 Více ohledně významu perfekta

Podstata perfekta byla uvedena na začátku lekce – *dovršení/dokončení* – a základní český ekvivalent „(rozvázal jsem a) mám rozvázáno“. Jsou tu však další dva body hodné poznámky.

16.3.1 Participium

Jak byste očekávali ohledně významu participia perfekta – neříká nic ani o předčasnosti ani o současnosti, ale o přítomném stavu věci (vyplývajícím z činnosti ukončené v minulosti).

Např. Sk 16,34: ἡγαλλιασατο ... πεπιστευκως τῷ θεῷ

– zaradoval se ... protože se stal věřícím v Boha

(tj. uvěřil a stále věří v Boha.)

Trochu nepříjemné je, že není žádný jiný „otrocký překlad“, který by bylo možné použít, než „uvěřiv“, který je identický s aoristem. Musíte proto dávat pozor, že vyjadřujete pravý význam participia perfekta, když dobrou češtinou vyjadřujete jinými slovy „otrocký překlad“.

Participia perfekta aktiva jsou ve skutečnosti velmi zřídka. Participia perfekta mediopasiva jsou běžnější a často jsou ekvivalentem adjektiva nebo participia prézentu, protože popisují přítomný stav.

Např. Mt 5,10: μακαριοι οἱ δεδιωγμενοι.

– Blahoslavení ti, kteří jsou pronásledováni.

16.3.2 Rozdíl mezi perfektem a aoristem

Základní české ekvivalenty „(rozvázal jsem a) mám rozvázáno“ pro perfektní a „rozvázal jsem“ pro aorist nemusí být vždy spolehlivé. Proto byste neměli spoléhat na tyto ekvivalenty, ale spíše myslet na význam těchto časů – aorist je minulost neurčitá/dokonavá, perfektní je minulost dovršená/dokončená.

Těžkosti lze dobře objasnit třemi příklady:

1) ἡ πιστις σου σεσωκεν σε. (Mk 5,34)

2) οὐκ ἀνεγνωτε; (Mk 12,26)

3) ἐκαλεσεν αὐτοὺς. (Mk 1,20)

1) je v perfektní – zachránění/spasení je dokončeno – stalo se v minulosti a nyní je viděno jako dokončené/dovršené, čímž způsobuje stav záchrany/spásy v přítomnosti.

2) a 3) jsou v aoristě – činnosti jsou minulé, prostě se udály v minulosti.

V češtině bychom tyto věty přeložili pravděpodobně jako:

1. Tvá víra tě zachránila/spasila.

2. Nečetli jste?

3. Zavolal je.

V první větě se použije překlad v minulém čase, ačkoli řecké sloveso je perfektní; překlad takto asociujeme s aoristem.

Toto nám ukazuje limity uvažování o „českých ekvivalentech“. „Tvá víra tě zachránila/spasila.“ je dobrý překlad věty ἡ πιστις σου σεσωκεν σε, protože překlad je o zprostředkování významu a jak řecká fráze, tak tento překlad sděluje konstatování ohledně jistého úkonu vykonaného na ženě, který má pro ni trvalejší (= do přítomnosti) následky (byla a je zachráněna [od nemoci]). Použitý český minulý čas použitý ke sdělení tohoto významu je pouze nešťastný.

Někdy je nemožné sdělit rozumně plynulým českým překladem skutečnost, že sloveso je v perfektu, navzdory důležitosti jeho významu. Například 1Kor 15,3-4: Χριστος ἀπεθάνεν (aorist) και ἐγήγερται (perfektum) τη ἡμέρᾳ τη τρίτῃ. Je téměř nemožné vyhnout se překladu „Kristus zemřel a třetího dne vstal“, který českému čtenáři sděluje, že obě slovesa „zemřel“ a „vstal“ jsou ve stejném čase, který ukazuje na činnosti v minulosti. Toto však neplatí v řečtině, protože ἀπεθάνεν je aorist a ἐγήγερται je perfektum, proto je třeba rozlišovat mezi těmito dvěma slovesy – smrt byla událostí v minulosti, ale vzkříšení má účinek trvajícím dodnes („zemřel a stále/dodnes je ve stavu vzkříšeném“).

